

לינארית 2 – תרגיל 5

(1)

נוכח רפלקסיביות

נוכח כי מתקיים $A \sim A$ -

נבחר את $P = I$ ולכן $P^{-1} = I$ והנה $A = \underbrace{IAI}_A$

נוכח סימטריות

נוכח כי אם מתקיים $A \sim B$ אזי גם מתקיים $B \sim A$ -

מכיוון ש $A \sim B$ אזי קיימת P כך ש $A = P^{-1}BP$ נבצע מספר מעברים מתמטיים ונקבל

$$A = P^{-1}BP \rightarrow PA = \underbrace{PP^{-1}}_I BP \rightarrow PA = BP \rightarrow PAP^{-1} = B \underbrace{PP^{-1}}_I \rightarrow PAP^{-1} = B$$

ולכן המטריצה P עבור הדמיון $B \sim A$ תהיה P^{-1} של הדמיון $A \sim B$

נוכח טרנזיטיביות

נוכח כי אם מתקיים $A \sim B$ ו $B \sim C$ אזי מתקיים $A \sim C$

מכיוון ש $A \sim B$ אזי קיימת P_1 כך ש $A = P_1^{-1}BP_1$

מכיוון ש $B \sim C$ אזי קיימת P_2 כך ש $B = P_2^{-1}CP_2$

כעת נבחר את המטריצה P_3 של הדמיון $A \sim C$ להיות $P_3 = P_1P_2$ נבדוק האם אכן הדמיון מתקיים

$$(P_1P_2)^{-1}AP_1P_2 = P_2^{-1}\underbrace{P_1^{-1}AP_1}_B P_2 = \underbrace{P_2^{-1}BP_2}_C = C$$

הוכחנו כי היחס \sim בעל מאפייני רפלקסיביות, סימטריות, טרנזיטיביות ולכן הוא יחס שקילות.

2

הוכחנו בתרגיל הקודם של 2 מטריצות דומות יש אותה דטרמיננטה, ולכן נחלק את המרחב $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ למחלקות שקילות לפי מטריצות דומות, שזה אותה חלוקה לפי דטרמיננטה שווה.

ולכן נמצא 6 מטריצות במרחב $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ עם דטרמיננטה שונה -

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 1 * 1 = 1$$

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 2 * 1 = 2$$

$$\begin{vmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 3 * 1 = 3$$

$$\begin{vmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 4 * 1 = 4$$

$$\begin{vmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 5 * 1 = 5$$

$$\begin{vmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 6 * 1 = 6$$

א(3)

נבדוק לאן לוקחת העתקה הלינארית את הוקטורים הבאים $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$

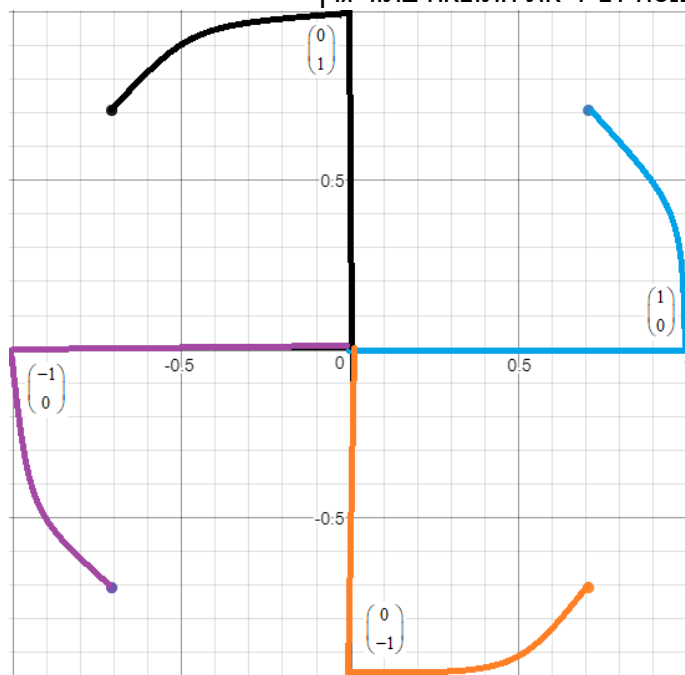
$$T \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 1 - \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 1 + \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$$

$$T \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 - \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 1 \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 + \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$$

$$T \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * -1 - \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * -1 + \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ -\sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$$

$$T \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 - \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * -1 \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) * 0 + \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) * -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ -\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$$

ננסה לצייר את התוצאה בתור גרף -

ניתן לראות כי העתקה מסובבת את הוקטור כנגד כיוון השעון ב 45°

ב

לא יהיה קיים וקטור וערך עצמיים כאלו מכיוון שאם יהיה קיים וקטור עצמי כזה אזי הערך העצמי יהיה כמו סקלר עבור הווקטור והוא לא יסובב אותו ב-45 מעלות.

ג

ניקח בסיס B להיות בסיס הסטנדרטי של \mathbb{R}^2

כעת נציב וקטורי בסיס במטריצה לפי בסיס B

$$\begin{pmatrix} T \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} & T \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$$

כעת הפולינום האופייני יהיה

$$P_A(\lambda) = |\lambda I - [T]_B| = \begin{vmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{vmatrix} - \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix} = \begin{vmatrix} \lambda - \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \lambda - \frac{\sqrt{2}}{2} \end{vmatrix}$$

$$\left(\lambda - \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^2 - \left(\underbrace{-\frac{\sqrt{2}}{2} * \frac{\sqrt{2}}{2}}_{-0.5} \right) = \lambda^2 - \lambda\sqrt{2} + 0.5 + 0.5 = \lambda^2 - \lambda\sqrt{2} + 1$$

נמצא את הפתרונות של λ

$$\text{אין פתרון לשורש ולכן אין פתרון למשוואה.} \quad \frac{\sqrt{2} \pm \sqrt{\sqrt{2}^2 - 4 * 1}}{2} = \frac{\sqrt{2} \pm \sqrt{-2}}{2}$$

אין ערכים עצמאיים להעתקה הלינארית.

א(4)

נבדוק לאן לוקחת העתקה הלינארית את הווקטורים הבאים $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$

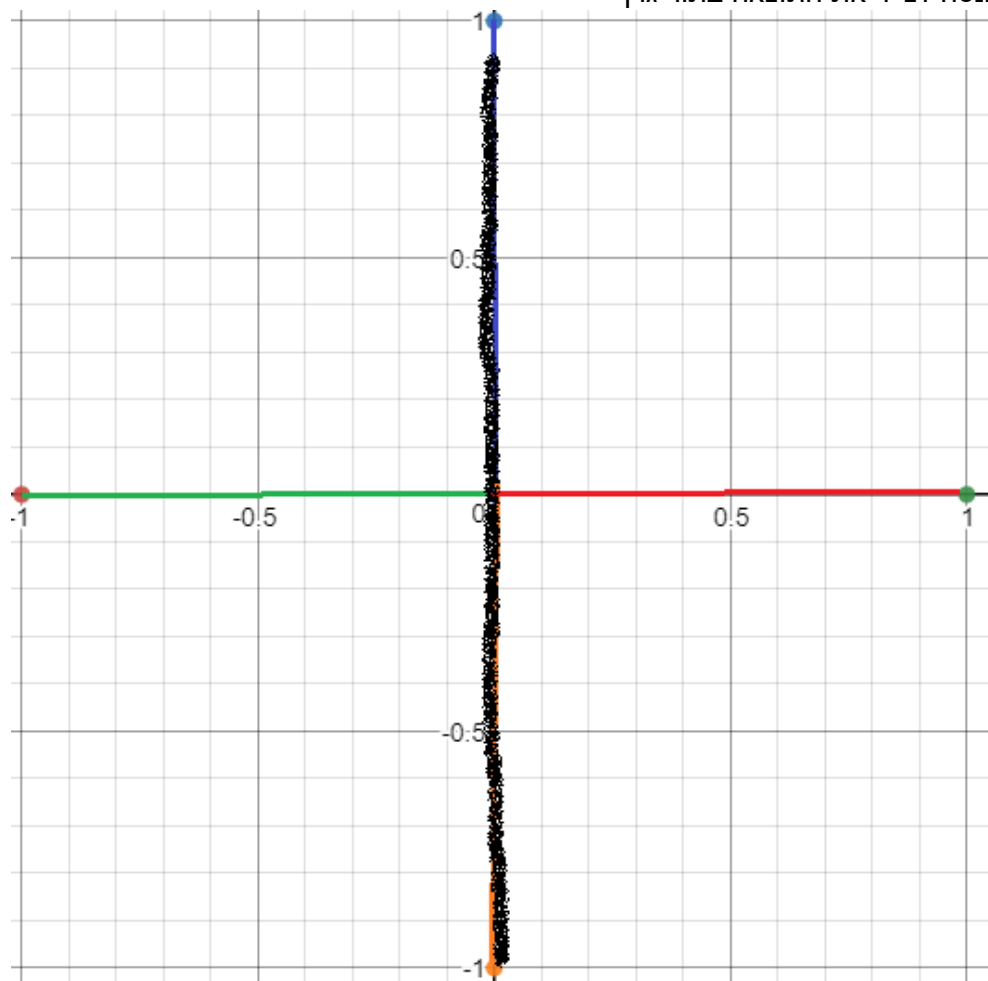
$$T\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$T\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$T\begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$T\begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$$

נססה לצייר את התוצאה בתור גרף -

ניתן לראות כי ערכי ה- y לא השתנו אך ערכי ה- x התהפכו ויצרו מעין תמונת מראה (הקו השחור בציור)

כן, λ

עבור וקטורים מהצורה $sp\left\{\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}\right\}$ הערך העצמי יהיה -1 , כמו הדוגמה שבדקנו קודם

$$T\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix} = -1 * \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

ובנוסף עבור וקטורים מהצורה $sp\left\{\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}\right\}$ הערך העצמי יהיה 1 כמו הדוגמה שבדקנו קודם

$$T\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 * \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

λ

ניקח בסיס B להיות בסיס הסטנדרטי של \mathbb{R}^2
כעת נציב וקטורי בסיס במטריצה לפי בסיס B

$$\left(T\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \mid T\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

כעת הפולינום האופייני יהיה

$$P_A(\lambda) = |\lambda I - [T]_B| = \left| \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right| = \left| \begin{pmatrix} \lambda+1 & 0 \\ 0 & \lambda-1 \end{pmatrix} \right|$$
$$(\lambda-1)(\lambda+1)$$

נמצא את הפתרונות של $\lambda = -1, \lambda = 1$

נמצא את הווקטור העצמי עבור הערך $\lambda = 1$

הווקטור העצמי צריך לקיים $([T]_B - \lambda I)v = 0$ כלומר $([T]_B - \lambda I)v = 0$

$$([T]_B - \lambda I) = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

לכן $v \in N\left[\begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right]$ נדרג את המטריצה (היא מדורגת) ולכן

$$\left(\begin{array}{cc|c} a & b & 0 \\ -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \rightarrow a=0, b=t \rightarrow sp\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

לכן הווקטור העצמי עבור הערך $\lambda = 1$ הוא $sp\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

נמצא את הווקטור העצמי עבור הערך $\lambda = -1$

הווקטור העצמי צריך לקיים $([T]_B - \lambda I)v = 0$ כלומר $([T]_B - \lambda I)v = 0$

$$([T]_B - \lambda I) = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

לכן $v \in N \left[\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \right]$ נדרג את המטריצה (היא מדורגת) ולכן

$$\left(\begin{array}{cc|c} a & b & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \end{array} \right) \rightarrow a=t, b=0 \rightarrow sp \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

לכן הווקטור העצמי עבור הערך $\lambda = -1$ הוא $sp \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

(5)

נמצא את הפולינום האופייני למטריצה

$$P_A(\lambda) = |\lambda I - [T]_B| = \begin{vmatrix} \lambda & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \lambda \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} 3 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 8 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \lambda-3 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda-3 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda-3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda-8 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \lambda-8 \end{vmatrix}$$

למדנו בתחילת שנה כי ניתן לקחת מטריצת בלוקים, ניתן לקחת את המטריצות על האלכסון לחשב את הדטרמיננטות שלהן ולכפול בין הדטרמיננטות ונקבל את הדטרמיננטה של המטריצה השלמה.

$$\begin{vmatrix} \lambda-3 & -1 & 0 \\ 0 & \lambda-3 & -1 \\ 0 & 0 & \lambda-3 \end{vmatrix} = (\lambda-3) * \underbrace{\begin{vmatrix} \lambda-3 & -1 \\ 0 & \lambda-3 \end{vmatrix}}_{(\lambda-3)^2} = (\lambda-3)^3$$

$$\begin{vmatrix} \lambda-8 & -1 \\ 0 & \lambda-8 \end{vmatrix} = (\lambda-8)^2$$

$$\begin{vmatrix} \lambda-3 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda-3 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda-3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda-8 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \lambda-8 \end{vmatrix} = (\lambda-3)^3 (\lambda-8)^2$$

נמצא את הפתרונות של $\lambda = 8, \lambda = 3$ עבור הערך העצמי $\lambda = 3$

הריבוי האלגברי הינו 3

והריבוי הגיאומטרי הוא

$$N(A - 3I) = N \left(\begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 8 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \right) = N \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} \overline{a} & \overline{b} & \overline{c} & \overline{d} & \overline{e} & \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 & 0 \end{array}\right) \xrightarrow{5d+0=0 \rightarrow d=0} e=0, d=0, c=0, b=0, a=t \rightarrow sp \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

לכן הריבוי הגיאומטרי הינו 1.

עבור הערך העצמי $\lambda = 8$

הריבוי האלגברי הינו 2

והריבוי הגיאומטרי הוא

$$N(A-3I) = N\left(\begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 8 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 8 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 8 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 8 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 8 \end{pmatrix}\right) = N\begin{pmatrix} -5 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -5 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -5 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} \overline{a} & \overline{b} & \overline{c} & \overline{d} & \overline{e} & \\ -5 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -5 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -5 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}\right) \xrightarrow{-5b+0=0 \rightarrow b=0, -5a+0=0 \rightarrow a=0} e=0, c=0, b=0, a=0, d=t \rightarrow sp \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

לכן הריבוי הגיאומטרי הינו 1.

לסיכום

עבור הע"ע $\lambda = 3$: הריבוי האלגברי - 3, הריבוי הגיאומטרי - 1.

עבור הע"ע $\lambda = 8$: הריבוי האלגברי - 2, הריבוי הגיאומטרי - 1.